

הבית הפרטי הישראלי של העשור האחרון, להוציא שכונות קוטג'ים, הוא בגדר כרוניקה של תכנון צפוי מראש. בנייה בבלוקים, סיח סטוקו על מנעד צבעי המניפה של טמבור, פרופיל בלני, אבן, צפחה, שטיחים קרמיים, נישות, ציפויי עץ, לפעמים תריסי עץ והרבה גות רעפים, והכל בשלל סגנונות מזכרים וצפויים המתאמצים להיראות מקוריים. הבית הזה הוא אחר, הוא אינו מציית לחוקים החזותיים של סביבתו הנעימה, ברם, האחרות שלו אינה נבעת מהצורך להמציא סגנון חדש אלא מתוך רצון לכוון פתרון דיר נסף. החלטה זו מונעת משיקולים קונספסואליים למציאת פתרונות בניה שונים מהסטנדרט המקובל והלא מספק. הבית ממוקם בשכונה תל אביבית "חודית", אי קטן בלב העיר. זהו בית עירוני זה אומר קודם כל מגבלות משמעותיות של שטח ומקום. הבית כולל מרתף, קומת מגורים, קומת חדרי הילדים ועליית גג, בה מצוי חדר הוורים. הבחירות לבני תוכנו של הבית - הריהוט, התאורה, האמנות - נעשו בקפידה, אבל לא נאספו במיוחד. הבית מדבר אדריכלות, מדבר תכנון, מדבר מחשבה מקדימה. אופציה.

ידידים: סולה עמיר ורון פומדק

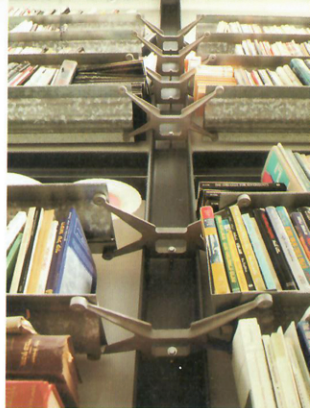
מיקום: תל אביב

שטח בני: 250 מ"ר

שטח מגורש: כ-250 מ"ר

תכנון: סולה עמיר

שנת בנייה: 1996

טולה: התפקיד שלי, כמתכנתת, הוא לתת את הרקע הכי שקט שאפשר. חשבוניות שיריבוש בו מקום ומזמנה מעולם דנוש ועבדו במידע וזיהום ויזואלי. בית הוא הדבר השני שמן עלך אחרי העבודה שאתה לובש.

המחשבה על בנייה של בית החלה דווקא בחיפוש אחרי צורת בנייה שונה מבנייה הקונבנציונלית המקובלת של פלדוקים וסוית. מדובר, בעצם, בדבר והיפוכו: בנייה קירות-אחר-כך שבונים אותם כדי להכניס את כל מערך התשתיות של הבית. את חיפושתי יושרתי בנייה עם בעלי מקצוע מומחים בתחוםם, שתיקח בחמת זמן וסויתיה לה התייחסות ודגישת אקולוגית. השיטה שבחרתי, לאחר מחקר ועבודת שטח, איננה יושמת בדרך כלל בבתיים פרטיים, אלא במבנים רב-קומות. מדובר בקונסטרוקציה קלה עשויה פלדה, קרום חיפוש של יציקות בטון וקרום פנימי של בנסי, בנייה עוברת כל התשתית, קרי, צימרות המים, הביוב והשמלן כפי הידרוד. הקירות הפנימיים של הבית עשויים רק מנבסי. הבטון נבחר כבבירית מחדל. במקור רציתי לעשות שימוש באלומיניום פח, בחומר מתועש שיהיה לו מרכיב חזרתי, אבל זה לא היה משהו שישם ביחס לנדולה של המעטפת.

רציתי למצוא שיטת בנייה מתקדמת יותר משיטת הבנייה הרגילה. אינתייבתי שיטת קיימת שהסבכלונה שלה יותר מפותחת וישמתי אותה בתהליך בנייה של בית פרטי. הבנייה הקלה והבינה בשילוב המרכיבים הנספסים שבנחר, היא אתגר יותר מסובך מבנייה פלדוקים שבה כל א-התמחה או טעות מיד זוכת משבכה של סויה, אבל התרתות רבים; יציקות בטון מחיובות דיוק מרבי עוד משלב התכנון. הבחירות שלי ביחס לזמורים מהם בני הבית בעו מוצאן להתשתית בחומרים שאינם דורשים טיפול ותחוקוק. בטון הוא חומר מקובל, זמין ונוח, שיעוד להדקן בכבד, גם אם הוא נפגע, אינו דורש צביעה, האבץ ממנו עשוי הגג אינו זקוק לטיפול וגם האלומיניום חלומות ובפתחים הוא חומר נעיד. מעבר לכך לי שאלות של כיווני חומר ואוורור. הבטים בשכטן מתמקמים מפסגן לדרום, התכנון עשה שימוש בנתיבים האלה וכל הפתחים מתמקמים זה מול זה - לול וול דלת, חלקן מול חלון, כך שהאוויר ענב דרך הבית מאוורר אותה. בשל החום של ילי-גאוסטת תל אביב היא לא מקום שתכנון כזה יפיע עליו, אבל במשך יותר מחצי שנה אפשר פכירוש לחיות פה ללא מזון. המחשבה האקולוגית הזו ביחס לזמורים ולאורור היא חלק מהתפיסה שלי לבניית תכנון של בית מודרני.

בית הוא חלל דינמי, הצרכים של בני הבית משתנים, ולכן הוא צריך להיות בנוי באופן שיוכל לקלוט שינויים עתידים. מערכת הקירות הפסיים שבה עובדות התשתיות מספקת לנו אפשרות למודולריות ללא פגיעה מהותית במבנה. כל חדר יכול לקבל ייעוד נפרד. בצורה

בה הבית בנוי אפשר בקלות לשנות פה ובריה; לפנותו חדר שיצפה לסלון, אחד הלידים יכול לעבור בעתיד למרתף הפונה לתצר אנגלית ובכך תהיה לו יחידה נפרדת, אפשר גם להזיז קירות או פה הכנה למעלית לעת הצנקה.

בתהליך התכנון היה לי חשוב לתת את המעטפת הנכונה למבנה שלי, כפי שאני רואה אותה. השבתי על איך המעטפה שלי צריכה להיות, מה חשוב לנו. החל בשאלות הכי בסיסיות של ניהול היום-יום, מה מקבל יותר תשומת לב, במה היא הולכת להשקיע יותר, אילו פעילות חשובה יותר. בית זה מדבר את החיים של הדיירים שלו, אילו פעיל עשרים וארבע שעות ביממה, שנים עובדים מהבית, לכל אחד יש את חדר העבודה שלו. המשרד שלי נמצא היום במרתף. זה התליך של יצירת שיווי משקל בין הרצונות, הצרכים, התגאים והמשאבים, סוג של משחק.

בחלל המרכזי מתרכזים חיי הבית; פינת האוכל, הסלון המשמש גם לציפייה בסלואוויז חילת העבודה. רציתי ליצור אותו באופן שיהיה גדול מספיק כדי שיופנת לשהיה ביניה בשעת הצורך, שיהיה נעים לשבת בו ושיוכל להקניף את כל מערכת החיים שלנו, לבד ועם עוד אנשים. חדר השינה שלנו נמצא היום בעליית גג, וזהו המחיר של החלל הכפול בקומת הקרקע. מרחב גדול בממדים ובכפופורוציות אל שרתות, חלקן מחלל הממורים בקומת הקרקע. החלל הכפול שכלל אורכו חלונות נולד בשביל למקסם את כמות האור שתיכנס לחלל הבית שמשש צדדיו יש לו קיר משותף עם שכנים וכדי לאפשר ספרייה גדולה המשתרעת על פני כל הקיר הכפול המתמשג לנבנה של חמישה וחצי מטרים. עד הרעוב אפשר לקרוא ספר בכל חלק מהבית ללא תאורה מלאכותית. לחלל ולאוורור תפקיד מותאם.

אני מניחה שבתכנון הבית יש גם ביקורת על העובדה ששיטת הבנייה ביראשאל לא משתמנת מזה חמישים שנה. איך אחד לא סורח לשפר את הידע הטכנולוגי של בעלי המלאכה. ככה א-אפשר להתקדם. אין באיך שום דיון על המשא. אשאתה מתכנן לעצמך בית אין גורם מחזין וכל ההחלטות והאחריות נטלות עלך. יהיה לי התלבטות קשה ביחס לקשר עם הסביבה שהיא נהדרת, אבל היום אין לי שום בעיה עם העובדה שהיא אחר, איך לא בוטה ומשתלבל הסכ בקווי הבניין והגובה של הסביבה. זהו בית שפחות לרובו. הדרר שלו יצוקה נבונה המשמש כספסל ישיבה לעוברי אורור ברחוב. יש אנשים שעוברים פה והבטין החושף מחדיר אותם כי לטעמם זה בוטה, לא חייבים להתחייב לפי נורמה חברתית של בנייה; בית עם חלונות קטנים, שפרץ וגג אדום שהאוורור לכסבה הרצאישאית, לי שאיך לומרשת שלי ומייצג המונטיקה אירופית שכאפשר לפנותו דברים בצורה אחרת.

